

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 27 maart 2024
(OR. en)

8145/24
PV CONS 15
AG 63

ONTWERPNOTULEN

RAAD VAN DE EUROPESE UNIE
(Algemene Zaken)

19 maart 2024

1. Goedkeuring van de agenda

De Raad keurde de agenda goed (doc. 7809/24).

2. Goedkeuring van de A-punten

7806/24

a) Niet-wetgeving

De Raad keurde alle A-punten in bovenstaand document goed, inclusief alle ter goedkeuring voorgelegde taalspecifieke COR- en REV-documenten. De verklaringen bij deze punten staan in het addendum.

b) Wetgeving (openbare beraadslaging overeenkomstig artikel 16, lid 8, van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

7808/24

Algemene Zaken

1. Statuut van het Hof van Justitie

Vaststelling van de wetgevingshandeling
goedgekeurd door het Coreper (2e deel) op 13.3.2024

 7296/24 + ADD 1
PE-CONS 85/23
JUR
COUR

De Raad keurde het standpunt in eerste lezing van het Europees Parlement goed en de voorgestelde handeling werd vastgesteld overeenkomstig artikel 294, leden 4 en 15, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (rechtsgrond: artikel 256, lid 3, en artikel 281, tweede alinea, VWEU). Een verklaring bij dit punt staat in de bijlage.

Justitie en Binnenlandse Zaken

2. Richtlijn tegen strategische rechtszaken tegen publieke participatie (“anti-SLAPP-richtlijn”)

Vaststelling van de wetgevingshandeling
goedgekeurd door het Coreper (2e deel) op 13.3.2024

  7298/24 + ADD 1
PE-CONS 88/23
JUSTICIV

De Raad keurde het standpunt in eerste lezing van het Europees Parlement goed, en de voorgestelde handeling is vastgesteld overeenkomstig artikel 294, lid 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (rechtsgrond: artikel 81, lid 2, punt f), VWEU). Hongarije stemde tegen. Overeenkomstig de aan de Verdragen gehechte betrokken protocollen nam Denemarken niet aan de stemming deel. De verklaringen bij dit punt staan in de bijlage.

3. **Standpunt van de Raad over het ontwerp van gewijzigde begroting nr. 1 bij de algemene begroting voor 2024: wijzigingen van de begroting 2024 die nodig zijn als gevolg van de herziening van het MFK** **SC** 7381/24
7382/24
7102/24
FIN
Vaststelling
Goedkeuring van een brief
goedgekeurd door het Coreper (2e deel) op 13.3.2024

De Raad stelde zijn standpunt over het ontwerp van gewijzigde begroting nr. 1/2024 vast (rechtsgrond: artikel 314 VWEU en artikel 106 bis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie).

Niet-wetgevingswerkzaamheden

3. Voorbereiding van de bijeenkomst van de Europese Raad op 21 en 22 maart 2024: conclusies 6087/24 + COR 1
Gedachtewisseling
4. Europees Semester 6690/1/24 REV 1
a) Syntheseverslag over de bijdragen van de Raad aan het Europees Semester 2024 14716/1/23 REV 1
Gedachtewisseling
b) Geactualiseerde routekaart voor het Europees Semester 2024 5025/24
5026/24
Presentatie door het voorzitterschap
c) Aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone 2024
Toezening aan de Europese Raad

5.	Toekomst van Europa <i>Gedachtewisseling</i>	7313/24
6.	Diversen	
a)	Verordening van de Raad tot wijziging van Verordening nr. 1 tot regeling van het taalgebruik in de Europese Economische Gemeenschap <i>Informatie van Spanje</i>	7468/2/24 REV 2
b)	Rechtsstaat in Polen <i>Informatie van Polen</i>	7358/24
c)	Verkiezingen in kandidaat-lidstaten <i>Informatie van Duitsland</i>	7437/24
d)	Toekomst van de eengemaakte markt van de EU <i>Informatie van Oostenrijk</i>	7674/24
e)	Ruslands agressie tegen Oekraïne <i>Informatie van Litouwen</i>	7878/24
f)	Unilaterale beperkende maatregelen van het Verenigd Koninkrijk op het gebied van visserij <i>Informatie van Frankrijk</i>	7872/24

Verklaringen over de A-punten van wetgevende aard in doc. 7808/24**Statuut van het Hof van Justitie****Ad A-punt 1:***Vaststelling van de wetgevingshandeling***VERKLARING VAN CYPRUS, FRANKRIJK, GRIEKENLAND, ITALIË, MALTA EN OOSTENRIJK**

“Wij hebben de hervorming van het Statuut van het Hof van Justitie, die er vooral op gericht was de overdracht van bepaalde prejudiciële vragen aan het Gerecht mogelijk te maken en het filtermechanisme uit te breiden tot nieuwe zaken, geruime tijd gesteund. Hoewel wij twijfels hebben geuit over de late voorstellen van het Europees Parlement, zijn wij bereid om geen bezwaar te maken tegen de definitieve compromistekst die het resultaat is van de onderhandelingen die het voorzitterschap in de vergaderingen van de quadriloog heeft gevoerd.

Wij willen echter de aandacht vestigen op de wijziging inzake transparantie die in de definitieve compromistekst is opgenomen. Deze wijziging bestaat uit de toevoeging van een laatste alinea aan artikel 23 van het Statuut, waarin staat dat gerechtelijke stukken in de prejudiciële procedure na de sluiting van de zaak ambtshalve bekend worden gemaakt, tenzij een belanghebbende partij bezwaar maakt tegen de bekendmaking van haar eigen schriftelijke opmerkingen. Deze nieuwe toevoeging werd, zonder mandaat van het Coreper, overeengekomen op verzoek van het Europees Parlement en hield niet rechtstreeks verband met het doel van het voorstel van het Hof.

1. Deze bepaling geeft aanleiding tot bezorgdheid en houdt risico's in die moeten worden beperkt.

Eerst en vooral willen wij erop wijzen dat het verlenen van vrije toegang tot de handelingen van de partijen in een gerechtelijke procedure op het internet geen grondslag vindt in de Verdragen en aanzienlijk afwijkt van de rechtstradities van verschillende lidstaten, waarin de wettelijke regeling voor gerechtelijke procedures zich door de eeuwen heen heeft ontwikkeld tot een procedurele handeling die moet worden gekenmerkt door de vertrouwelijkheid van de handelingen van de partijen, ook al vindt deze in sommige gevallen in openbare zittingen plaats. Zoals bekend weerspiegelt dit de fundamentele noodzaak om de partijen in staat te stellen met elkaar de confrontatie aan te gaan en in alle vrijheid en sereniteit met de rechter te communiceren, evenals de noodzaak om de partijen zelf en hun zakelijke informatie en geheimen te beschermen.

Vanuit dit oogpunt zijn wij van mening dat de voor prejudiciële beslissingen beoogde transparantienormen op zichzelf niet repliceerbaar zijn voor de nationale rechtsstelsels van de lidstaten. Aangezien de publicatie op het internet van gerechtelijke handelingen door de partijen op zich niet vereist wordt door de beginselen van een goede rechtsbedeling of de rechtsstaat, kan dit niet worden beschouwd als een EU-transparantienorm die intern door de EU-lidstaten moet worden toegepast.

Voorts herinneren wij eraan dat het EU-recht een belangrijk model vormt voor andere rechtsstelsels met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens (mede als gevolg van de jurisprudentie van het Hof van Justitie over de grondrechten en de interpretatie van de AVG), en zijn wij van mening dat het Hof zich moet houden aan het hoogste niveau van bescherming van gevoelige gegevens en informatie wanneer het beslist welke delen van de teksten moeten worden verborgen en welke openbaar moeten worden gemaakt.

Tot slot wijzen wij erop dat de prejudiciële verwijzingsprocedure slechts een incidentele fase is van een gerechtelijke procedure die in de nationale rechtsorde van een lidstaat wordt ingeleid en na de prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie voor een nationale rechter wordt voortgezet.

2. In deze context achten wij het noodzakelijk dat er een aantal verduidelijkingen over het compromis worden gegeven die expliciet in de tekst worden vermeld.

Wij nemen kennis van de brief van de president van het Hof van Justitie over enkele verduidelijkingen met betrekking tot transparantie. Wij merken op dat de definitieve compromistekst over transparantie volgens de interpretatie van de voorzitter van het Hof van Justitie aldus moet worden opgevat dat het besluit om bezwaar te maken tegen de handelingen niet hoeft te worden gemotiveerd en dat tegen dit besluit geen beroep kan worden ingesteld. Wij nemen ook nota van de toezegging van de president van het Hof om deze twee garanties uitdrukkelijk te voorzien in de voorgestelde wijziging van het Reglement voor de procesvoering van het Hof en het Gerecht, die hij binnenkort ter goedkeuring aan de Raad zal voorleggen.

Ondanks deze belangrijke garanties willen wij op twee specifieke punten wijzen.

Wat in de eerste plaats het tijdstip van de openbaarmaking betreft, willen wij zeker stellen dat het Hof, na de partijen en hun advocaten te hebben gehoord, zich op dit vlak aanpast aan de behoeften van de zaak en van de procedure voor de nationale rechter. Bijgevolg worden schriftelijke opmerkingen niet automatisch vrij toegankelijk op het internet gepubliceerd. Een benadering per geval verdient de voorkeur, rekening houdend met de lopende hoofdprocedure – d.w.z. de nationale procedure. Bovendien moet het Hof rekening houden met eventuele aanwijzingen van de nationale rechter over de mogelijkheid om bepaalde gegevens met betrekking tot de zaak niet openbaar te maken.

Wat in de tweede plaats het recht van bezwaar betreft, merken wij op dat deze bepaling zodanig geformuleerd moet worden dat haar nuttige werking wordt gewaarborgd en dat dit noodzakelijkerwijs impliceert dat in geval van bezwaar door een partij alle teksten van de handelingen van de andere partijen die informatie of verwijzingen bevatten naar de inhoud van de teksten van de partij die bezwaar maakt, moeten worden herzien. Anders dreigt het bezwaar van de belanghebbende partij ondoeltreffend te worden en zou de essentie van het recht van bezwaar ernstig in gevaar worden gebracht.”

**Richtlijn strategische rechtszaken tegen publieke participatie
("anti-SLAPP-richtlijn")
*Vaststelling van de wetgevingshandeling***

Ad A-punt 2:

VERKLARING VAN ESTLAND

“Estland steunt de doelstelling van de richtlijn, namelijk het beschermen van de vrijheid van meningsuiting en de vrije media, door journalisten, mensenrechtenverdedigers en andere personen tegen wie kennelijk ongegronde of onrechtmatige vorderingen tegen publieke participatie zijn ingediend, in civiele procedures bepaalde aanvullende garanties te bieden wanneer zij opkomen voor hun rechten. Wij achten het echter noodzakelijk de volgende punten van zorg te uiten met betrekking tot de toepassing van de richtlijn.

Ten eerste zijn er in Estland geen problemen bekend in verband met strategische rechtszaken tegen publieke participatie (SLAPP's). Hoewel we begrip hebben voor het feit dat zich elders problemen met SLAPP's kunnen voordoen, bestaat in ons geval het gevaar dat de richtlijn de toegang tot de rechter zal beperken en waarschijnlijk meer in het algemeen gevolgen zal hebben voor civielrechtelijke procedures. Verweerders zouden namelijk om de nieuwe maatregelen kunnen verzoeken, ook al is er geen SLAPP tegen hen ingesteld. Aangezien ons geen problemen met SLAPP's in onze rechtbanken bekend zijn, kan het zich voordoen dat SLAPP's misschien lichtvaardig zullen worden ingediend, ook in legitieme procedures. Daarom zullen de nieuwe maatregelen waarschijnlijk de werklast voor rechtbanken vergroten.

Bovendien moet er rekening mee worden gehouden dat het mogelijk niet gemakkelijk is om te bepalen of er sprake is van een SLAPP. Voordat de rechter over de grond van de zaak zal kunnen beslissen, kan er op verschillende niveaus een procedure lopen over de vraag of het om een SLAPP gaat en of eisers moeten worden gestraft, dan wel of zij hun recht uitoefenen om zich ter bescherming van hun rechten tot de rechter te wenden. Met de richtlijn zal de gang naar de rechter een groter risico dan voorheen inhouden. Naar onze mening zal de vrees dat een gerechtelijke procedure ter bescherming van de rechten kan worden bestraft, op zich reeds de toegang tot de rechter belemmeren.

Ten tweede maken wij ons zorgen over de verplichting om verzoeken om verwijzing in proceskosten, sancties of andere passende maatregelen, zoals schadevergoeding of bekendmaking van rechterlijke beslissingen, versneld te behandelen (artikel 5 bis, lid 2). Volgens het Estse recht is een van de doelstellingen van de burgerlijke rechtsvordering te waarborgen dat rechtbanken burgerlijke zaken binnen een redelijke termijn behandelen. In elke fase van de procedure onderneemt de rechtbank stappen om de partijen te helpen hun verklaringen tijdig en volledig in te dienen en de behandeling van de zaak binnen een zo kort mogelijke termijn te faciliteren. Gerechtelijke procedures in Estland behoren tot de snelste in de EU.

De versnelde procedure voor de in artikel 5 bis, lid 2, bedoelde rechtsmiddelen, bestaat evenwel niet in Estland. Het instellen van zo'n versnelde procedure zal ook juridisch problematisch zijn en de vraag blijft of dit niet in strijd met de grondwet zal zijn. Als we bijvoorbeeld een versnelde procedure voor door SLAPP's veroorzaakte schade moeten toestaan, zal dit leiden tot ongelijke behandeling van slachtoffers die op andere juridische gronden niet-contractuele schade hebben geleden (bv. schade als gevolg van een strafbaar feit, schade aan de gezondheid, schade veroorzaakt door lichamelijk letsel). Bovendien kunnen we niet voor alle zaken voorzien in versnelde procedures, omdat de justitiële middelen beperkt zijn en een versnelde procedure ten koste zal gaan van andere procedures.

Daarom wenst Estland artikel 5 bis, lid 2, aldus uit te leggen dat het ons niet verplicht een versnelde procedure in te voeren omdat de in die bepaling vastgestelde verplichtingen, zoals hierboven omschreven, reeds zijn nagekomen.”

VERKLARING VAN HONGARIJE

“Hongarije erkent en bevordert de gelijkheid van mannen en vrouwen in overeenstemming met de Hongaarse grondwet en het primair recht, de beginselen en de waarden van de Europese Unie, en met de internationaalrechtelijke verplichtingen en beginselen. De gelijkheid van vrouwen en mannen is als fundamentele waarde verankerd in de Verdragen van de Europese Unie. In overeenstemming met deze en zijn nationale wetgeving interpreteert Hongarije gender als het bieden van gelijke kansen voor vrouwen en mannen. Overeenkomstig deze bepalingen en zijn nationale wetgeving interpreteert Hongarije het begrip “gender” als een verwijzing naar “geslacht” en het begrip “gendergelijkheid” als “het bieden van gelijke kansen en kansen voor vrouwen en mannen” in de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde of onrechtmatige gerechtelijke procedures (“strategische rechtszaken tegen publieke participatie”).”
